САНХҮҮГИЙН НЭГДСЭН ТАЙЛАН

2016 ба 2017 оны 12 сарын 31-нд төгссөн жилүүдийн санхүүгийн нэгдсэн тайлангууд

(Канад доллар)

KPMG

Суит 1500 Пурдигийн Уорф Тауэр 1
1959 Аппер Уотер гудамж
Халифакс, NS B3J 3N2
Канад

Утас (902) 492-6000

Факс (902) 492-1307

www.kpmg.ca

БИЕ ДААСАН АУДИТОРУУДЫН ТАЙЛАН

Эрдэнэ Ресурс Девелопмент Компаний хувьцаа эзэмшигчдэд зориулав
Бид Эрдэнэ Ресурс Девелопмент Корпорацийн 2016, 2017 оны 12 сарын 31-ны байдлаарх нэгтгэсэн санхүүгийн байр суурь, нэгдсэн дэлгэрэнгүй алдагдлын тайлан, тухайн жилд дууссан өмчийн болон мөнгөн урсгалын өөрчлөлт болон нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого болон бусад тайлбарт мэдээллийн хураангуйгаас бүхий тайлбараас бүрдсэн санхүүгийн нэгдсэн тайланд аудит хийв.

Санхүүгийн нэгдсэн тайлангийн хувьд удирдлагын гүйцэтгэх үүрэг хариуцлага
Удирдлага нь санхүүгийн нэгдсэн тайланг Олон улсын санхүүгийн тайлангийн стандартуудын дагуу боловсруулж, үнэн зөвөөр танилцуулах хариуцлагыг үүрэх бөгөөд энэхүү дотоод хяналтын хувьд удирдлага санхүүгийн нэгдсэн тайлан нь залилан эсвэл алдаанаас үүдэлтэй баримт бичгийн буруу үг өгүүлбэргүй бэлтгэгдсэн байхыг хангана.

Аудиторуудын хариуцлага
Бидний үүрэг хариуцлага бол өөрсдийн хийсэн аудит дээр үндэслэн эдгээр санхүүгийн нэгдсэн тайлангийн талаар үзэл бодлоо илэрхийлэх юм. Бид аудитаа Канад улсын нийтэд хүлээн зөвшөөрөгддөг аудитын стандартын дагуу явуулсан. Эдгээр стандартууд нь биднийг ёсзүйн шаардлага болон төлөвлөгөөг дагаж мөрдөхийг мөн санхүүгийн нэгдсэн тайлангууд нь баримт бичгийн буруу үг өгүүлбэргүй гэдгийг хангалттай хэмжээнд батлах аудитын гүйцэтгэл хийхийг шаарддаг.
Аудитын үйл ажиллагаа нь санхүүгийн нэгдсэн тайлангуудад дурдсан дүн хэмжээ болон мэдээллийн нээлттэй байдлын талаар аудитын баримт нотолгоо гаргаж ирэх гүйцэтгэлийн процедуртай байдаг. Сонгогдсон процедур нь бидний шийдвэр, үүнд санхүүгийн нэгдсэн тайлангууд дах залилан эсвэл алдаанаас үүдэлтэй баримт бичгийн буруу үг өгүүлбэрийн талаарх эрсдлийн үнэлгээ багтдаг. Эдгээр эрсдлийн үнэлгээг хийх явцад бид хуулийн этгээдийн дотоод хяналтын үр өгөөжтэй байдлын талаар үзэл бодлоо илэрхийлэх бус харин нөхцөл байдалд тохирсон аудитын процедурыг гаргаж ирэхийг зорилгоор хуулийн этгээдийн санхүүгийн нэгдсэн тайланг боловсруулсан байдал болон үнэн зөв танилцуулгатай холбоотой дотоод хяналтыг авч үздэг. Мөн аудитын ажиллагаанд дагаж мөрдсөн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, удирдлагын зүгээс хийсэн нягтлан бодох бүртгэлийн тооцооллын зүйл зохистой байдал мөн санхүүгийн нэгдсэн тайлангуудын ерөнхий танилцуулгад үнэлгээ хийсэн болно.
Бидний итгэж буйгаар бидний аудитын үйл ажиллагаандаа олж авсан аудитын баримт нотолгоо нь бидний аудитын үзэл бодлын хувьд хангалттай, зүй зохистой бөгөөд үндэслэлтэй байна.

Үзэл бодол
Бидний үзэж буйгаар Эрдэнэ Ресурс Девелопмент Корпорацийн 2015, 2016 оны 12 сарын 31-ны байдлаарх санхүүгийн байр суурийг санхүүгийн нэгдсэн тайлангуудад бүхий л баримт бичгийн хувьд мөн ба санхүүгийн нэгдсэн гүйцэтгэл, мөнгөний урсгал нь тухайн төгссөн жилүүдэд Олон улсын санхүүгийн тайлангийн стандартуудын дагуу үнэн зөв танилцуулсан

KPMG LLP бол Канадын хязгаарлагдмал хариуцлагатай түншлэл бөгөөд KPMG ОУ-ын Хоршооны бие даасан гишүүн компаниудын сүлжээний гишүүн компани юм (“KPMG Интернейшнл”), Швейцарийн байгууллага.
KPMG Канад нь KPMG LLP-д үйлчилгээ үзүүлдэг

Баримт бичигт онцолж үзсэн асуудал

Өөрсдийн үзэл бодлоо өөрчлөлгүйгээр Эрдэнэ Девелопмент Компани 2016 болон 2017 онуудын үйл ажиллагаандаа алдагдал болон сөрөг мөнгөний урсгалтай байсныг харуулсан санхүүгийн нэгдсэн тайлангуудын Тайлбар 2 дээр бид анхаарал татсан билээ. Компани өөрийн үйл ажиллагаа болон төлөвлөсөн зардлаа нэмэлт санхүүжилтгүйгээр 2018 оны хоёрдугаар хагасаас хойш санхүүжүүлэх хангалттай хөрөнгөгүй байна. Эдгээр нөхцөл болон санхүүгийн нэгдсэн тайлангуудын Тайлбар 2-т дурдсан бусад асуудлууд Эрдэнэ Девелопмент Компани цаашид үргэлжлүүлэн ажиллах чадвартай эсэх онцгой эргэлзээг төрүүлэхүйц материалын тодорхой бус байдал буйг харуулж байна.

Мэргэжлийн нягтлан бодогчид, Тусгай зөвшөөрөлтэй нийтийн нягтлан бодогчид
2017 оны 3 сарын 28
Халифакс, Канад

KPMG LLP бол Канадын хязгаарлагдмал хариуцлагатай түншлэл бөгөөд KPMG ОУ-ын Хоршооны бие даасан гишүүн компаниудын сүлжээний гишүүн компани юм ("KPMG Интернейшнл"), Швейцарийн байгууллага.
KPMG Канад нь KPMG LLP-д үйлчилгээ үзү

ЭРДЭНЭ РЕСУРС ДЕВЕЛОПМЕНТ КОМПАНИ

Санхүүгийн байр суурийн нэгдсэн тайлан

(Канад доллар)

	Тайлбар		2017 оны 12-р сарын 31		2016 оны 12-р сарын 31
ХӨРӨНГӨ					
Эргэлтийн хөрөнгө:					
Мөнгө болон мөнгөтэй адилтгах		**$**	**3,225,202**	$	1,071,209
Авлага	**6**		**148,069**		36,854
Урьдчилж төлсөн зардал			**47,479**		39,743
			3,420,750		1,147,806
Эргэлтийн бус хөрөнгө:					
Хайгуул, үнэлгээний хөрөнгө	**7**		**11,394,843**		3,066,211
Үндсэн хөрөнгө, үйлдвэр, тоног төхөөрөмж	**8**		**130,283**		79,418
			11,525,126		3,145,629
НИЙТ ХӨРӨНГӨ		**$**	**14,945,876**	**$**	4,293,435
ӨР ТӨЛБӨР					
Богино хугацаат өр төлбөр:					
Худалдааны болон бусад өглөг		**$**	**191,600**	$	182,644
			191,600		182,644
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР		**$**	**191,600**	$	182,644
ӨМЧ					
Хувьцаа эзэмшигчдийн өмч:					
Хувьцаат капитал	**12**	**$**	**99,890,270**	$	86,783,669
Хувь нийлүүлсэн нэмэгдэл			**13,775,386**		11,952,465
Хуримтлагдсан Дэлгэрэнгүй алдагдал			**(894,855)**		(636,283)
Алдагдал			**(98,016,525)**		(93,989,060)
			14,754,276		4,110,791
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗЭМШИГЧДИЙН ӨМЧ		**$**	**14,945,876**	$	4,293,435

Үүрэг хариуцлага (Тайлбар 9)

Удаа дараагийн үйл явдлууд (Тайлбар 19)

Дагалдах тайлбарууд нь эдгээр нэгтгэсэн санхүүгийн тайлангийн салшгүй хэсэг мөн.

ТУЗ-ын өмнөөс баталсан:

Гарын үсэг зурсан “Петер Си.Акерли”

___________________________________ Захирал

Гарын үсэг зурсан “Жон П. Бирне”

___________________________________ Захирал

ЭРДЭНЭ РЕСУРС ДЕВЕЛОПМЕНТ КОМПАНИ

Дэлгэрэнгүй алдагдлын нэгдсэн тайлан

(Канад доллар)

	Тайлбар	12 сарын 31-нд төгссөн жил 2017	2016
Хайгуулын зардал	**14**	**$ 1,631,628**	$ 2,171,792
Байгууллага, захиргаа	**15**	**2,450,152**	1,446,888
Валют арилжааны гарз (олз)		**37,190**	(2,894)
Үйл ажиллагаа явуулснаас хүлээсэн алдагдал		**4,118,970**	3,615,786
Санхүүгийн орлого		**91,505**	11,955
Доор дурдсанаас өмнөх алдагдал		**4,027,465**	3,603,831
Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч нь ашигт малтмалын борлуулалтын орлогоос хувь авах эрхээ худалдсаны олз	**7**	**-**	623,028
Түргэн борлогдох үнэт цаас борлуулсны олз	**7**	**-**	481,064
Цэвэр алдагдал		**$ 4,027,465**	$ 2,499,739
Дэлгэрэнгүй алдагдал:			
Гадаад дахь охин компаниудын гадаад валютын хөрвүүлгээс үүдсэн ханшийн зөрүү		**258,572**	294,445
Нийт дэлгэрэнгүй алдагдал		**$ 4,286,037**	$ 2,794,184
Нэгж хувьцаанд ногдох үндсэн болон хорогдуулсан алдагдал		**$ 0.03**	$ 0.02
Гаргасан хувьцааны тайлант үеийн үндсэн болон хорогдуулсан нийт тооны жигнэсэн дундаж		**142,916,756**	117,127,676

Дагалдах тайлбарууд нь эдгээр нэгтгэсэн санхүүгийн тайлангийн салшгүй хэсэг мөн.

ЭРДЭНЭ РЕСУРС ДЕВЕЛОПМЕНТ КОМПАНИ

Өмчийн өөрчлөлтийн нэгтгэсэн тайлан

(Канад доллар)

	Тайлбар	Хувьцаан ы тоо	Хувьцаат капитал	Хувь нийлүүлсэн нэмэгдэл	Хуримтлагдсан бусад дэлгэрэнгүй алдагдал	Алдагд ал	Нийт өмч
2016 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх үлдэгдэл		105,060,005	$ 81,967,477	$ 11,945,440	$ (341,838)	$ (91,489,321)	$ 2,081,758
Хугацаанд тооцогдсон нийт дэлгэрэнгүй алдагдал:							
Цэвэр алдагдал		-	-	-	-	(2,499,739)	(2,499,739)
Бусад дэлгэрэнгүй алдагдал		-	-	-	(294,445)	-	(294,445)
Хаалтай хүрээнд хувьцаа гаргаснаас орсон мөнгөн дүнгээс гаргалтын зардлыг хассан цэвэр дүн	12	6,063,830	1,478,858	-	-	-	1,478,858
Хаалтай хүрээнд гаргасанваррант	12 ба 13	1,801,475	252,207	-	-	-	252,207
Хэрэгжүүлсэн варрант	12 ба 13	13,564,721	3,016,502	(507,664)	-	-	2,508,838
Хэрэгжүүлсэн опцион	12 ба 13	320,000	68,625	(20,475)			48,150
Хувьцаан дээр үндэслсэн нөхөн төлбөр		-	-	535,164			535,164
Эзэмшигчидтэй хийсэн нийт хэлцэл гүйлгээ		21,750,026	4,816,192	7,025	-	-	4,823,217
2016 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх үлдэгдэл		126,810,031	$ 86,783,669	$ 11,952,465	$ (636,283)	$ (93,989,060)	$ 4,110,791
2017 оны 1 дугаар сарын 1-нээрх үлдэгдэл		**126,810,031**	**$ 86,783,669**	**$ 11,952,465**	**$ (636,283)**	**$ (93,989,060)**	**$ 4,110,791**
Хугацаанд тооцогдсон нийт дэлгэрэнгүй алдагдал:							
Цэвэр алдагдал		**-**	**-**	**-**	**-**	**(4,027,465)**	**(4,027,465)**
Бусад дэлгэрэнгүй алдагдал		**-**	**-**	**-**	**(258,572)**	**-**	**(258,572)**
Хаалтай хүрээнд хувьцаа гаргаснаас орсон мөнгөн дүнгээс гаргалтын зардлыг хассан цэвэр дүн	**12**	**18,465,555**	**12,925,316**	**-**	**-**	**-**	**12,925,316**
Нөхөн төлбөрийн опцион	**12**	**-**	**-**	**322,597**	**-**	**-**	**322,597**

Хэрэгжүүлсэн опцион	12 ба 13	687,500	181,285	(55,310)			125,975
Хувьцаан дээр үндэслсэн нөхөн төлбөр		-	-	1,555,634	-	-	1,555,634
Эзэмшигчидтэй хийсэн нийт хэлцэл гүйлгээ		19,153,055	13,106,601	1,822,921	-	-	14,929,522
2017 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх үлдэгдэл		145,963,086	$ 99,890,270	$ 13,775,386	$ (894,855)	$ (98,016,525)	$ 14,754,276

Дагалдах тайлбарууд нь эдгээр нэгтгэсэн санхүүгийн тайлангийн салшгүй хэсэг мөн.

ЭРДЭНЭ РЕСУРС ДЕВЕЛОПМЕНТ КОМПАНИ

Мөнгөн гүйлгээний нэгтгэсэн тайлан
(Канад доллар)

	Тайлбар	12 сарын 31-нд төгссөн жил 2017	2016
Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ:			
Цэвэр алдагдал		$ **(4,027,465)**	$ (2,499,739)
Мөнгөнөөс бусад зүйлс:			
Элэгдэл, хорогдол		**18,285**	14,909
Хувьцаанд суурилсан урамшуулал		**1,555,634**	535,164
Санхүүгийн цэвэр орлого		**(91,505)**	(11,955)
Гадаад валютын ханшийн өөрчлөлтийн алдагдал		**37,190**	3,341
Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч нь ашигт малтмалын борлуулалтын орлогоос хувь авах эрхээ худалдсаны олз	**7**	**-**	(623,028)
Түргэн борлогдох үнэт цаас борлуулсны олз	**7**	**-**	(481,064)
Барбадос охин компаниудыг хааснаас олсон ашиг		**(242)**	-
Мөнгөн бус эргэлтийн хөрөнгийн өөрчлөлт		**(70,469)**	9,641
Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		**(2,578,572)**	(3,052,731)
Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ:			
Энгийн хувьцаа, варрантын гаргалтаас орсон бэлэн мөнгөний дүнгээс гаргалтын зардлыг хассан цэвэр дүн	**12**	**13,247,913**	1,478,858
Варрант хэрэгжүүлсний орлого	**13**	**-**	2,508,838
Хувьцааны опцион хэрэгжүүлсний орлого	**13**	**125,975**	48,150
Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		**13,373,888**	4,035,846
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ:			
Хайгуулын болон үнэлгээний ажилд зарцуулсан хөрөнгө		**(8,613,147)**	(2,492,698)
Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч нь ашигт малтмалын борлуулалтын орлогоос хувь авах эрхээ борлуулсны төлбөрт авсан түргэн борлогдох үнэт цаасыг борлуулсны орлого	**7**	**-**	1,981,064
Үндсэн хөрөнгө, үйлдвэр, тоног төхөөрөмжийн зардал		**(77,025)**	(71,495)
Хүлээн авсан хүү		**91,505**	11,955
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		**(8,598,667)**	(571,174)
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгөд үзүүлэх валют арилжааны ханшийн зөрүүний нөлөө		**(42,656)**	(16,522)
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн өсөлт		**2,153,993**	395,419
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө, хугацааны эхэнд		**1,071,209**	675,790
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө, хугацааны төгсгөлд		$ **3,225,202**	$ 1,071,209

Дагалдах тайлбарууд нь эдгээр нэгтгэсэн санхүүгийн тайлангийн салшгүй хэсэг мөн.

1. Үйл ажиллагааны чиглэл:

Эрдэнэ Ресурс Девелопмент Компани (“Компани ”) нь Канад улсад байрладаг Компани юм. Компаний албан ёсны бүртгэлтэй албан газар нь B3J 2V1, Халифакс, Нова Скотиа, Аппер Уотер 1300-1969 юм. 2015 он болон 2016 оны 12 сарын 31-д төгссөн Компаний жилүүдийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд Компани болон түүний охин компаниуд хамрагдсан. Компаний Голлох үйл ажиллагаа нь томоохон алт болон алт-зэсийн ордуудыг бага зардлаар хайгуул хийж илрүүлэхэд төвлөрдөг. Компани нь Монгол.

2. Үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулах:

Эдгээр санхүүгийн нэгдсэн тайлангууд нь үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулна гэсний үндсэн дээр хийгдсэн буюу Компани урьдчилан харах боломжтой ирээдүйд үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлж, өөрийн хөрөнгөө хөдөлгөж, өөрийн хариуцлага, үүрэг амлалтаа бизнесийн энгийн журмаар явуулна хэмээн таамаглаж буй. Үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулах нь зөв зохистой эсэхийг үнэлэхэд удирдлагын зүгээс ирээдүйн талаархи бүхий л боломжит мэдээллийг буюу хамгийн багадаа тайлант хугацаанаас арван хоёр сарыг авч үзсэн боловч үүгээр хязгаарлагдаагүй болно. Гэсэн хэдий ч үнэлгээг хийх явцдаа дараагийн догол мөрүүдэд тайлбарласан Компаний тасралтгүй үйл ажиллагаагаа явуулах ур чадварт эргэлзээ төрүүлж буй үйл явдал эсвэл нөхцөл байдалтай холбоотой материаллаг тодорхгүй байдал буй талаар удирдлага ойлгож байна.

Компани хайгуулын үе шатандаа буй бөгөөд харьцуулагдахуйц ижил хайгуулын түвшинд буй компаниудын адил ижил эрсдэл, сорилтой тулгарч байна. Эдгээр эрсдлүүд нь түлхүүр хувь хүмүүсээс хамааралтай байх, амжилттай хайгуулын үр дүр, төслүүдийг амжилттай үргэлжлүүлэхэд шаардагдах хамгийн бага хэмжээний хөрөнгийг хангах зохих хэмжээний санхүүжилтыг найдвартай байлгах ур чадвар мөн тасралтгүй үйл ажиллагаагаа явуулах зэрэг юм.

Компани 2017 болон 2016 оны үйл ажиллагаанаасаа их хэмжээний алдагдалд болон сөрөг мөнгөн урсгал амсаж 2017 оны 12 сарын 31-ны байдлаар $98,016,525 алдагдалтай байна. Компани 2017 оны 12 сарын 31-нд төгссөн жилд $4,027,465 цэвэр алдагдалтай байсан бол 2016 оны 12 сарын 31-тэй харьцуулахад $2,499,739 цэвэр алдагдалтай байсан нь $1,527,726 доллараар өссөн байна. Компани 2017 оны 12 сарын 31-нд $3,229,150 эргэлтийн хөрөнгөтэй байсан бол 2016 оны 12 сарын 31-тэй харьцуулахад $965,162 байсан нь $2,263,988 доллараар өссөн байна. Удирдлагын тооцоолж буйгаар өнөөгийн эргэлтийн хөрөнгө нь Компаний төлөвлөсөн зардлыг 2018 оны хоёрдугаар хагасын төгсгөл хүртэл хангалттай санхүүжүүлэх бөгөөд хэрэв шаардлагатай гэж үзвэл төлөвлөгөөт зардлыг хойшлуулах асуудлыг сунгаж болно. Компаний үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулах ур чадвар, өөрийн хөрөнгө хөдөлгөх, бизнесийн энгийн журмаар үүрэг хариуцлагаа гүйцэтгэж, өөрийн хайгуулын хөтөлбөрийг үргэлжлүүлэх эсвэл өргөтгөх нь өмчийн санхүүжилтийн найдвартай байдал, хамтарсан үйлдвэрийн гэрээ байгуулах эсвэл хөрөнгөө мөнгөжүүлэхээс хамааралтай. Нэмэлт санхүүжилтын цаг хугацаа болон боломжит байдлыг тодорхойлоход зах зээлийн нөхцөл байдал, Компаний явуулж буй хайгуулын хөтөлбөрүүдийн үр дүн ихээхэн нөлөөлнө. Компани ирээдүйд шаардлагатай санхүүжилтыг бий болгож чадна гэсэн итгэл найдвар байхгүй байна.

Хэрэв үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулна гэсэн таамаглал зөв бус гэж үзвэл эдгээр санхүүгийн нэгдсэн тайлангууд нь шаардлагатай тохируулгуудыг тусгаагүй. Хэрэв үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулна гэсэн үндэслэл нь зөв бус бол хөрөнгийн шилжүүлгийн дүн, тайлагнасан орлого болон зардал, ашигласан санхүүгийн байр суурийн ангиллын тодорхойлолтууд шаардлагатай.

3. Танилцуулгын үндэслэл

a) Нийцлийн тухай мэдэгдэл

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангуудыг ОУ-ын Санхүүгийн Тайлангийн Стандартын дагуу (“ОУСТС”) бэлтгэсэн.
Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангуудыг 2018 оны 3 сарын 26-ны ТУЗ-ын хурлаар баталсан.

b) Хэмжилтийн үндэслэл
Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангуудыг түүхэн зардлын үндэслэлийн дагуу бэлтгэсэн.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд багтсан Компаний охин компани тус бүрийн зүйлс нь тухайн компани бүр үйл ажиллагаагаа явуулдаг анхдагч эдийн засгийн орчны валютыг ашиглан хэмжсэн (“үйл ажиллагааны валют”). Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангуудыг Канад доллараар илэрхийлсэн нь Эрдэнэ Ресурс Девелопмент Компаний ашигладаг, түүнийг төлөөлдөг валют юм. Компаний Монгол охин компаниудын ашигладаг валют нь Монгол төгрөг.

c) Тооцоолол болон үндэслэлийг ашиглах
Санхүүгийн тайлангийн бэлтгэл ажил Компаний удирдлагыг тайланд дурдсан актив, пассивын тоо хэмжээнд нөлөөлөхүйц тооцоолол болон таамаглалыг дэвшүүлж, санхүүгийн тайлангийн өдрөөрх актив, пассивын мэдээллийн тодруулга, тайлангийн үед мэдээлсэн орлого, зардлын дүн хэмжээг гаргахыг шаардсан. Тооцооллыг гаргах явцад олон төрлийн таамаглалд үндэслэсэн шийдвэрийг гаргах хэрэгтэй болсноос гадна түүхэн туршлага, одоогийн болон хүлээгдэж буй эдийн засгийн нөхцөл байдал гэх мэт түүхэн туршлага шаардлагатай байсан. Бодит үр дүн нь эдгээр тоооцооллоос зөрөх магадлалтай. Удирдлагын тооцоолол болон таамаглалыг шаардах илүү нарийн хэсгүүдийг доор хэлэлцсэн.

Нягтлан бодох бүртгэлийн онцгой тооцооллууд:

Санхүүгийн бус хөрөнгийн нөхөн төлөгдөх байдлын тооцоолол

Хэрэв хөрөнгө үнэ цэнийн бууралттай байх магадлалтай гэсэн үзүүлэлтүүд байвал Компани хөрөнгийн нөхөн төлөгдөх дүн хэмжээг тооцоолох шаардлагтай. Хөрөнгийн нөхөн төлөгдөх дүн эсвэл бэлэн мөнгө бий болгох нэгжийг илүү өндөр зах зээлийн үнээр, арай бага зардал болон хэрэглээний үнээр хэмжигддэг.

Санхүүгийн бус хөрөнгийн нөхөн төлөгдөх байдлын тооцоолол (үргэлжлэл)

Зөвхөн одоогийн байдалд буй хөрөнгийн үргэлжилсэн хэрэглээнээс мөн түүний эцсийн хэрэглээнээс өсөхөөр хүлээгдэж буй үед Ашиглагдаж буй үнийг ихэнхдээ ирээдүйн бэлэн мөнгөний урсгалын одоогийн үнээр тодорхойлдог. Одоогийн үнийг эрсдэлд тохируулсан татварын өмнөх түвшинг хөрөнгөд буй өөрийнх нь эрсдэлтэй тохируулж тодорхойлдог.

Ирээдүйн мөнгөний урсгал нь хүлээгдэж буй үйлдвэрлэл, борлуулалтын хэмжээ, ашигт малтмалын үнэ (одоогийн болон түүхэн үнэ, үнийн чиг хандлага, холбогдох хүчин зүйлүүдийг авч үздэг), нөөц, үйл ажиллагааны зардал, нөхөн сэргээлтийн зардал ба ирээдүйн хөрөнгийн зардлаас хамааралтай.

3. Танилцуулгын үндэслэл (үргэлжлэл)

Нягтлан бодох бүртгэлийн онцгой тооцооллууд (үргэлжлэл)

Хувьцаанд суурилсан төлбөр

Өмчид суурилсан, хувьцаанд суурилсан төлбөрийг зах зээлийн үнийг олгож буй өдрөөр хэмждэг (зах зээлд суурилаагүй хөрөнгө оруулалтын нөхцлийн нөлөөг хасаад). Зах зээлийн үнийг Блайк-Шолесийн үнийн загварыг ашиглаж хэмждэг ба энэ нь хүлээгдэж буй хэлбэлзэл, зах зээлийн үнийг хэмжиж буй цаг үед бэлэн буй мэдээлэлд үндэслэсэн хүлээгдэж буй мөчлөг гэх мэт хувьсагчидтай холбоотой шийдлийг хэрэглэхийг шаарддаг.

Талбайн нөхөн сэргээлтийн тухай заалт

Удирдлагын зүгээс жилийн хугацаанд бий болсон баримт, нөхцөлд үндэслэн талбайн сэргээлтийн тухай шийдвэр шаардлагагүй гэж үнэлсэн.

Хайгуул, үнэлгээний хөрөнгө

Удирдлага төсөл эсвэл хайгуулын талбайн боломж буй тодорхой болсон эсэх дээр шийдвэр гаргахад дараагийн хайгуул, үнэлгээний зардлыг хөрөнгөжүүлнэ. Удирдлага нь техникийн судалгаа, арилжааны чадамжийг нөөцийн төслүүд бий болгож чадах эсэхийг шийднэ. Нэгэнт техникийн судалгаа болон арилжааны чадамжийг нөөцийн төслүүд бий болгож чадна гэвэл хайгуулын зардлыг төсөл, үйлдвэр, тоног төхөөрөмжид өөр нягтлан бодох бүртгэлтэй уялдуулан дахин ангилна. 2017 оны 12 сарын 31-д удирдлага ийм дахин ангилал шаардлагагүй гэж тооцсон.

4. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын дүгнэлт

Дараах нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогууд нь хэрэв өөрөөр дурдаагүй бол эдгээр санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд дурдсан бүх хугацаанд нийцэж буй.

a) Нэгтгэлийн үндэслэл

2017 оны 12 сарын 31-нд төгссөн жилийн хувьд санхүүгийн нэгдсэн тайланд орсон Эрдэнэ Ресурс Девелопмент Компани болон түүний охин компаниуд: Эрдэнэ Монгол ХХК, Аниан Ресурс ХХК мөн Лидер Эксплорйешн ХХК (Монгол хайгуулын компаниуд) юм. 2017 оны 2 сарын 6-нд Компани өөрийн Барбадос холдинг компаниуд болох Эрдэнэ Гоулд Интернейшнл Инк. болон Эрдэнэ Интернейшнл Эксплорейшн Инк-ийг хаасан гүйлгээнээс олсон $242-ийн цэвэр орлогыг Байгууллага болон Захиргааны зардлуудад бүртгэгдсэн.

2016 оны 12 сарын 31-нд төгссөн жилийн хувьд санхүүгийн нэгдсэн тайланд орсон Эрдэнэ Ресурс Девелопмент Компани болон түүний охин компаниуд: Эрдэнэ Гоулд Интернейшнл Инк болон Эрдэнэ Интернейшнл Эксплорейшн Инк (Барбадос холдинг компаниуд); мөн Эрдэнэ Монгол ХХК, Аниан Ресурс ХХК (Монгол хайгуулын компаниуд). Эрдэнэ Гоулд Интернейшнл Инк болон Эрдэнэ Гоулд Интернейшнл Эксплорейшн Инк нь Канад долларын валютаар үйл ажиллагаагаа явуулдаг. Эрдэнэ Монгол ХХК ба Аниан Ресурс ХХК Монгол Төгрөгийн валютаар үйл ажиллагаагаа явуулдаг. Лидер Эксплорйешн ХХК-с бусад бүх охин компаниудыг бүрэн эзэмшдэг.

4. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын дүгнэлт (үргэлжлэл)

Нэгтгэлийн үндэслэл (үргэлжлэл)

i) Охин компаниуд

Охин компаниуд нь Компани санхүүгийн болон үйл ажиллагааны бодлогыг нь захирч тэдний үйл ажиллагаанаас ашиг олдог хуулийн этгээдүүд юм. Компани өөр байгууллагад хяналт тавьдаг эсэхийг үнэлэхдээ одоо хэрэгжиж болох эсвэл хөрвөх чадвартай саналын эрх буй эсэх мөн түүний үр нөлөөг авч үздэг.

Охин компаниудын санхүүгийн тайланг толгой Компаний ижил тайлангийн хугацаанд бэлтгэдэг. Хэрэв шаардлагатай бол тохируулгыг охин компаниудын санхүүгийн тайланд хийж толгой Компаний ашиглаж буй нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод нийцүүлдэг.

Охин компаниудыг Компани д хяналтыг шилжүүлсэн өдрөөс бүрэн нэгтгэсэн ба Компани ас хяналтыг авсны дараах өдрөөс нэгтгэхээ больсон. Охин компаний өмчлөлийн ашиг сонирхолд гарсан өөрлчлөлт нь хяналтын алдагдалд хүргээгүй бол үүнийг өмчийн гүйлгээ хэмээн үзнэ.

ii) Нэгтгэл дээр хассан гүйлгээнүүд

Компаний дундын үлдэгдэл, гүйлгээнүүд мөн Компани дундын гүйлгээнээс үүссэн аливаа хэрэгжээгүй орлого зарлагыг санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг бэлтгэх явцад хассан.

b) Гадаад валют

i) Гадаад валютын гүйлгээ

Хуулийн этгээд тус бүрийн санхүүгийн тайланг бэлтгэж байхад хуулийн этгээдийн ашигладагаас өөр валютаар (гадаад валют) хийсэн гүйлгээг тухайн өдрийн гүйлгээнд давамгайлж буй валютын ханшаар тооцно. Тайлангийн төгсгөл бүрийн хувьд гадны валютаар үнэ буурсан мөнгөн зүйлсийг тухайн өдрийн гүйлгээнд давамгайлж буй валютын ханшаар дахин хөрвүүлнэ. Гадаад валютаар тооцсон мөнгөн бус зүйлсийг түүхэн зардлыг дахин хөрвүүлээгүй.

Төлбөр тооцоо нь төлөвлөгдөөгүй эсвэл гарах боломжтой /тиймээс гадны үйл ажиллагаанд цэвэр хөрөнгө оруулалтын нэг хэсэг болж буй/ гадны үйл ажиллагаанаас хүлээн авах эсвэл түүнд төлөх мөнгөн зүйлсийн валютын ханшны зөрүүнээс бусад үед Мөнгөн зүйлсийн валютын ханшны зөрүүг тухайн өсч буй хугацаанд нь ашиг, алдагдлаар нь тооцно. Ингэхдээ эхэндээ үүнийг дэлгэрэнгүй орлого болон хуримтлагдсан данснаас мөнгөн зүйлсийн нөхөн төлбөрийн ашиг, алдагдал хүртэл дахин ангилсан.

ii) Гадаад үйл ажиллагаанууд

Ашигладаг валют нь танилцуулгад өөр валюттай хуулийн этгээдүүдийн үр дүн болон санхүүгийн байр суурийг дараах байдлаар танилцуулгын валют руу хөрвүүлэв:

- Актив болон пассивуудыг санхүүгийн байр суурийн тайлангийн өдрийн хаалтын ханшаар хөрвүүлэв;
- Орлогын тайлан тус бүрийн орлого, зардлыг сарын дундаж валютын ханшаар хөрвүүлэв; мөн

4. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын дүгнэлт (үргэлжлэл)

Гадаад валют (үргэлжлэл)

- Бүх гарч буй ханшийн зөрүүг өмчийн тусдаа бүрэлдэхүүн хэмээн тооцов (“хуримтлагдсан хөрвүүлгийн данс”)

Гадны үйл ажиллагааны хяналтын алдагдлын хувьд бүх ханшийн зөрүүг Компаний эзэмшигчидтэй холбоотой үйл ажиллагааны өмчөөр хуримтлуулсан ба орлогын тайланд борлуулалтын ашиг эсвэл алдагдал байдлаар бичсэн.

c) Санхүүгийн хэрэгслүүд

i) Санхүүгийн хөрөнгүүд

Компани эхэндээ зээл, авлага болон хадгаламжийг үүссэн өдрөөр нь бичдэг байсан. Бусад бүх санхүүгийн хөрөнгийг эхлээд Компани тухайн хэрэгслийн гэрээт эрх бий болсон арилжааны өдрөөр тодорхойлдог байсан.

Компани хөрөнгөнөөс мөнгөний урсгалын гэрээт эрх дуусах санхүүгийн хөрөнгийг эсвэл санхүүгийн хөрөнгөн дээр мөнгөний гэрээт урсгалыг хүлээн авах эрхийг шилжүүлэхийг үл тодорхойлдог.

Зээл, авлага

Зээл болон авлага нь тогтсон эсвэл идэвхтэй зах зээл дээр үнийн саналгүй тодорхойлж болох төлбөр бүхий үүсмэл бус санхүүгийн хөрөнгө юм. Ийм төрлийн хөрөнгийг эхэндээ зах зээлийн үнэ дээр нэмэх нь аливаа шууд холбогдох гүйлгээний зардал гэж тооцдог байсан. Дараа нь эхэн шатны зээл болон авлагыг үр ашигтай хүүгийн арга, аливаа бага үнэ цэнийн бууралтын алдагдлыг ашиглан хорогдуулсан өртгөөр хэмждэг.

Зээл, авлага нь авлага болон бэлэн мөнгөнөөс бүрдэнэ.

Мөнгө нь гарт буй мөнгө ба эрэлтэт ордоос бүрдэнэ.

Зах зээлийн үнэ

Зах зээлийн үнэ гэдэг нь зах зээлд оролцогчид хоорондоо хэмжилтийн өдөр хөрөнгийг дэс дараалалтай гүйлгээний дагуу борлуулах эсвэл хариуцлагыг шилжүүлэхээр төлбөр төлөхөөр хүлээн авсан үнэ юм. Зах зээлийн үнийн эрэмбэ нь зах зээлийн үнийг хэмжихэд ашиглах үнэлгээний техникийн орцуудыг ангилах түвшинг бий болгдог.

Түвшин 1: Орцуудыг идэвхтэй зах зээл дээр ижил төрлийн хөрөнгө эсвэл хариуцлагын хувьд үнийн саналаар илэрхийлнэ (тохиргоо хийгээгүй).

Түвшин 2: Орцуудыг идэвхтэй бус зах зээлийн үнийн саналаар илэрхийлсэн, идэвхтэй зах зээл дээр ижил төрлийн хөрөнгө эсвэл хариуцлагын хувьд үнийн саналаар илэрхийлсэн, үнийн саналаас бусад орцуудын хувьд актив, пассивыг нь ажиглах боломжтой (жишээ нь хүүгийн түвшин ба өгөөжийн муруйг нийтлэг үнийн саналын интервал дээр ажиглах боломжтой, шилжүүлэг үнийн муруйг ашиглан валют болон түүхий эдийн гэрээг үнэлэх боломжтой, хэлбэлзлийн хэмжилтийг ашиглан опционы гэрээг үнэлэх мөн боломжтой бол зээлийн эрсдлийг тохируулахын тулд зээлийн дефолт солилцоог түгээх боломжтой ажиглалт), эсвэл орцууд нь ажиглаж болох зах зээлийн дата эсвэл бусад аргаар ихэвчлэн гаргаж болох эсвэл нотолж болох.

4. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын дүгнэлт (үргэлжлэл)

Санхүүгийн хэрэгслүүд (үргэлжлэл)

Зах зээлийн үнэ (үргэлжлэл)

Түвшин 3: Орцуудыг ажиглах боломжгүй (зах зээлийн үйл ажиллагаа дэмждэггүй бага, эсвэл байхгүй).

Зах зээлийн үнийн эрэмбэ нь Түвшин 1-ийн орцод хамгийн их ач холбогдлыг өгч бу бол Түвшин 3-т хамгийн бага ач холбогдлыг өгч байна.

ii) Санхүүгийн хариуцлага

Бусад бүх санхүүгийн хариуцлагыг эхлээд Компани тухайн хэрэгслийн гэрээт эрх бий болсон арилжааны өдрөөр тодорхойлдог байсан. Ийм төрлийн санхүүгийн хариуцлагыг эхлээд зах зээлийн үнэ дээр нэмэх нь аливаа шууд холбогдох гүйлгээний зардлыг нэмж тооцдог. Эхэлж тооцсоны дараа эдгээр санхүүгийн хариуцлагыг үр ашигтай хүүгийн аргыг ашиглан хорогдуулсан өртгөөр хэмждэг.

Компани гэрээт хариуцлагаас гарсан, түүнийг цуцалсан эсвэл тэр нь дууссан бол санхүүгийн хариуцлага тооцохгүй.
Компани дараах үүсмэл бус бусад санхүүгийн хариуцлагатай: худалдаа ба бусад өглөг.

iii) Хувьцааны хөрөнгө

Энгийн хувьцааг өмч хэмээн ангилдаг. Энгийн хувьцаа, хувьцааны опцион гаргахтай шууд холбоотой нэмэлт зардлыг өмч, татварын цэвэр нөлөөний бууралтаар тооцдог.

d) Хайгуул, үнэлгээний хөрөнгө

Хайгуулын өмнөх зардлыг гарсан зардал гэнэ. Нөөцийн төсөл худалдан авахтай холбоотой бүх шууд зардлыг төслөөр хөрөнгөжүүлнэ.
Хайгуулыг төсөл эсвэл талбайн боломжийг тодорхойлж, ТУЗ-аар батлагдаж хайгуул, үнэлгээний зардал хөрөнгөжих хүртэлх хугацаанд гарсан үйл ажиллагаагаар нь зардлыг тооцдог.

Хайгуул, үнэлгээний хөрөнгийг эхлээд зардал байдлаар мөн биет хөрөнгөөр хэмждэг. Хайгуул, үнэлгээний хөрөнгөнд хайгуул хийх, судалгаа хийх, хайгуулын өрөмдлөг, суваг, дээж авах эрхийг олж авах болон төслийн хайгуул, үнэлгээтэй холбоотой бусад шууд зардлууд орно. Төслийн техник эдийн засгийн болон арилжааны үүднээс боломжтой эсэхийг тодорхойлохын тулд тодорхой ашиг сонирхолтой холбоотой ажлыг урагшлуулах шийдвэр гарсан бол холбогдох хайгуул, үнэлгээний хөрөнгийг үнэ цэнийн бууралтаар нь туршиж, балансыг нөөцийн төсөл, үйлдвэр, тоног төхөөрөмжийн хувьд дахин ангилна.

Хайгуул, үнэлгээний үнэ цэнийн бууралтыг нягтлахдаа хөрөнгийн шилжүүлгийн дүн нь нөхөн төлөгдөх дүнгээс давж байвал тус бүрээр нь эсвэл мөнгө бий болгох нэгжийн түвшинд гүйцэтгэнэ. Энэ зүйл бий болоход илүүдлийг тодорхойлсон санхүүгийн жилд нь шилжүүлгийн дүнгийн эсрэг бүрэн барина. Хайгуул, үнэлгээний хөрөнгийг тогтмол дахин үнэлдэг ба эдгээр зардлыг хамгийн багадаа дараах нөхцлүүдийн аль нэг нь хангагдсан үед шилжүүлнэ:

4. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын дүгнэлт (үргэлжлэл)

d) Хайгуул ба үнэлгээний хөрөнгө (үргэлжлэл)

- Эдгээр зардлууд нь сонирхож буй газар амжилттай хөгжил болон хайгуулаар дамжуулан дахин буцааж авах эсвэл борлуулалтаар; эсвэл
- Сонирхож буй газар хайгуул, үнэлгээний үйл ажиллагаа нь оршиж буй талаар найдвартай үнэлгээний эсвэл бусад эдийн засгийн нөхөн төлөгдөх нөөцийн шатандаа хараахан хүрээгүй мөн идэвхтэй, чухал үйл ажиллагаа тухайн талбайд үргэлжлээгүй эсвэл ирээдүйд төлөвлөгдөөгүй.

d) Үндсэн хөрөнгө, үйлдвэр, тоног төхөөрөмж

Тооцох ба хэмжилт

Төслийн бүх эд зүйлс, үйлдвэр болон тоног төхөөрөмжийг хуримтлагдсан элэгдэл, үнэ цэнийн бууралтын алдагдлаар хуримтлагдсан түүхэн зардлаар хэмждэг.

Зардал нь хөрөнгийг олж авахтай шууд холбоотой зардлууд багтана. Өөрөө барьж байгуулсан хөрөнгийн өртөг нь материалын өртөг, шууд хөдөлмөрийн зардал болон хөрөнгийг зориулалтын дагуу ашиглах нөхцөлийг бий болгоход шууд хамаарах бусад зардал багтаадаг.

Дараагийн зардлууд

Дараагийн зардал нь хөрөнгийн шилжүүлгийн дүн эсвэл аль зохимжтой үед буюу зөвхөн эд зүйлтэй холбоотой ирээдүйн эдийн засгийн ашиг Компани руу урсах мөн эд зүйлийг найдвартай хэмжиж болох үед тусдаа хөрөнгө гэж тооцогдсон.
өртгүүдийг хөрөнгийн дансны үнэд багтаан эсвэл эсвэл тусад нь эдийн засгийн ирээдүйн өгөөж нь Компани руу урсах магадлалтай бөгөөд тухайн зүйлийн өртгийг найдвартай хэмжих боломжтой тохиолдолд л тусдаа хөрөнгө гэж хүлээн зөвшөөрнө. Солих эд ангийн шилжүүлгийн дүнг үл тооцно. Үндсэн хөрөнгө, үйлдвэр, тоног төхөөрөмжийн өдөр тутмын үйлчилгээний өртөгийг гарах үед ашиг, алдагдлаар тооцно.

Элэгдэл

Үндсэн хөрөнгө, үйлдвэр, тоног төхөөрөмжийн элэгдлийг тооцоолохдоо тэдгээрийн зардал, үлдэх үнэ цэнийн цэвэр дүн, ашиглалтын тооцоолсон хугацааг хуваарилах бууралтын балансын арга эсвэл зарим тохиолдолд түрээсийн үйлдвэр, тоног төхөөрөмжийн хувьд арай бага түрээсийн хугацаатай бол дараах хэмжээгээр тооцно:

Хөрөнгө	**Суурь**	**Хэмжээ**
Тоног төхөөрөмж, тавилга, эд хогшил	Буурч буй үлдэгдэл	30%
Програм хангамж, комьпютерь	Буурч буй үлдэгдэл	20%
Тээврийн хэрэгсэл	Буурч буй үлдэгдэл	33%

Хэрэв тохиромжтой бол элэгдлийн аргууд, ашиглалтын хугацаа, үлдэх үнэ цэнийн дүнг санхүүгийн жилийн төгсгөл тутамд хянаж тохируулна.

f) Үнэ цэнийн бууралт

Санхүүгийн бус хөрөнгө

4. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын дүгнэлт (үргэлжлэл)

Компаний санхүүгийн бус хөрөнгийн шилжүүлгийн дүн нь хайгуул, үнэлгээний хөрөнгийг хасаад үнэ цэнийн бууралтын үзүүлэлт байсан эсэхийг тодорхойлохоор тайлант хугацаа бүрт хянан шалгагддаг. Хэрэв тийм үзүүлэлт буй бол хөрөнгөний төлөгдөх дүнг тооцоолно.

Хөрөнгөний төлөгдөх дүн эсвэл мөнгө бий болгох нэгж нь ашиглагдаж буй үнэ цэнээсээ илүү байдаг ба түүний зах зээлийн үнэ нь хөрөнгийг борлуулах өртөгтэй холбоотой нэмэлт зардлаас бага байдаг. Ашиглагдаж буй үнийг үнэлэхэд тооцоолсон ирээдүйн мөнгөний урсгалыг мөнгөний цаг хугацааны үнэлэмжийн өнөөгийн зах зээлийн үнэлгээг тусгасан татварын өмнөх бууралтын зэрэг мөн хөрөнгөд хамааралтай тусгай эрсдлийг ашиглан өнөөгийн үнэд нь бууруулдаг. Үнэ цэнийн бууралтыг туршихын тулд хөрөнгийг хамтад нь бусад хөрөнгө эсвэл хөрөнгөний бүлгийн мөнгөний урсгалаас тусдаа байх үргэлжилсэн хэрэглээнээс мөнгөний урсгал бий болгодог жижиг хөрөнгөний бүлэгт бүлэглэнэ (“мөнгө -бий болгох-нэгж” буюу “МББН”).

Компаний байгууллагын хөрөнгө нь мөнгөний урсгалыг бий болгодоггүй. Хэрэв байгууллагын хөрөнгөний үнэ цэнийн бууралт байна гэсэн үзүүлэлт байвал байгууллагын хөрөнгө хамаардаг МББН-ийн нөхөгдөх дүнг тооцоолно.

Хэрэв нөхөгдөх дүнг тооцоолоход ашигладаг тооцоололд өөрчлөлт гарвал үнэ цэнийн бууралтын алдагдал нь буцаагдана. Хэрэв үнэ цэнийн бууралтын алдагдал тооцоогдоогүй бол үнэ цэнийн бууралтын алдагдлын зөвхөн хөрөнгөний шилжүүлгийн дүн бууралтгүй тодорхойлогдох ёстой байсан шилжүүлгийн дүнгээс хэтрээгүй бол буцаагдана.

f) Орлогын татвар

Орлогын татвар нь одоогийн болон хойшлогдсон татвараас бүрдэнэ. Эдгээр татварууд бизнесийн нийлмэл байдал эсвэл өмч болон бусад дэлгэрэнгүй орлогоор тооцогдож буй үед ашиг эсвэл алдагдлаар тооцдог. Одоогийн татвар нь тухайн жилд татвар суутгах орлого эсвэл алдагдал дээр суутгахаар хүлээгдэж буй авлага эсвэл өглөг хэмээхдээ тайлангийн өдөр хүчинтэй болсон татварын хувь хэмжээ эсвэл хуулийн дагуу хүчинтэй болсон хувь хэмжээгээр мөн өмнөх жилүүдийн татварын өглөгтэй хийсэн тохиргоогоор тооцно.

Хойшлогдсон орлогын татварыг хариуцлагын аргаар буюу хөрөнгийн татварын суурь болон хариуцлагын хооронд үүсч буй түр хугацааны зөрүүгээр тооцдог ба санхүүгийн нэгдсэн тайлан дах эдгээрийн шилжүүлгийн дүнгээр тооцдог. Хойшлогдсон орлогын татварыг тайлант өдрийн хүчинтэй татварын хувь хэмжээгээр (мөн хууль) тооцдог ба холбогдох хойшлогдсон орлогын татварын хөрөнгийг тооцсон эсвэл хойшлогдсон орлогын татварын хариуцлагыг тооцсон бол хэрэглэх ёстой.

Хойшлогдсон орлогын татварын хөрөнгийг түр хугацааны зөрүүний эсрэг ирээдүйн боломжит татвар суутгах орлогыг хэрэглэж болох хэмжээнд тооцно. Хойшлогдсон татварыг дараах түр хугацааны зөрүүнд ашиглахгүй: бизнесийн нийлмэл бус болон нягтлан бодох бүртгэл эсвэл ашиг, алдагдлаас татвар суутгах асуудалд нөлөөлдөггүй гүйлгээн дэх хөрөнгө болон хариуцлагын анхан шатны тооцоолол ба охин компаниудад хөрөнгө оруулахтай холбоотой зөрүү, хамтын өмчлөлд буй хуулийн этгээдүүд нь боломжит ирээдүйд буцаагдахгүй. Мөн хойшлогдсон татварыг гүүдвиллын эхэн шатны тооцооллоос үүссэн түр хугацааны зөрүүнээс үүссэн татвар суутгалыг тооцохгүй.

Хойшлогдсон орлогын татварын хөрөнгө болон хойшлогдсон орлогын татварын хариуцлага нь ижил хуулийн этгээдийн хувьд ижил татварын албанаас татвар суутгаж буй мөн этгээд хуулийн дагуу одоогийн татварын хөрөнгөө татварын хариуцлагын эсрэг байршуулах эрхтэй бол оффсет хийж болно. Үндсэн хөрөнгө, үйлдвэр, тоног төхөөрөмж, шилжүүлсэн татварын алдагдал, бизнесийн комбинацаар авсан хөрөнгийн зах зээлийн тохиргооны элэгдэл, хорогдлоос үүсэх гол түр хугацааны зөрүү үүсдэг.

4. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын дүгнэлт (үргэлжлэл)

h) Хувьцаанд суурилсан нөхөн төлбөр

Ажилчдад өгсөн өмчөөр тооцоо хийсэн хувьцаанд суурилсан төлбөр болон ижил үйлчилгээ үзүүлж буй бусдыг олгосон өдрийн өмчийн хэрэгслүүдийн зах зээлийн үнээр хэмждэг. Зах зээлийн үнийг Блак-Шолесийн үнийн загварыг ашиглан хэмжинэ. Өмчөөр тооцоо хийсэн хувьцаанд суурилсан төлбөр хийсэн өдрийн зах зээлийн үнийг хөрөнгө оруулалтын хугацаанд хийсэн үйлчилгээ гэж тооцно. Ингэхдээ Компаний хөрөнгө оруулалт хийх цаашдын хувьцааны тооцоо болон зах зээлийн бус хөрөнгө оруулалтын нөхцлүүдэд тохируулсан тооцоон дээр үндэслэнэ. Хөрөнгө оруулалтын бус нөхцөлтэй хувьцаанд суурилсан төлбөр гардуулалтын хувьд хувьцаанд суурилсан төлбөрийг олгох өдрийн зах зээлийн үнийг хэмжиж эдгээр нөхцлүүдийг тусгах ба хүлээгдсэн болон бодит үр дүнгийн хооронд тооцоолсон дүнгийн зөрүү байхгүй.

Ажилтнуудаас бусадтай хийсэн өмчөөр тооцоо хийсэн хувьцаанд суурилсан төлбөрийн гүйлгээ болон ижил төрлийн үйлчилгээ үзүүлж буйг зах зээлийн үнийг найдвартай тооцоолж чадахгүй үеэс бусад тохиолдолд хүлээн авсан бүтээгдэхүүн болон үйлчилгээний зах зээлийн үнээр хэмждэг ба энэ тохиолдолд тэдгээрийг олгогдсон өмчийн хэрэгслүүдийн зах зээлийн үнээр нь мөн бүтээгдэхүүн авч буй этгээд болон үйлчилгээ авч буй талын өдрөөр хэмждэг.

i) Хувьцаа бүрийн алдагдал

Компани өөрийн энгийн хувьцаандаа суурь болон шингэрүүлсэн алдагдлыг хувьцаа бүрийн өгөгдөлд гаргадаг. Нэгж хувьцааны суурь алдагдлыг Компаний энгийн хувьцаа эзэмшигчидтэй холбоотой ашиг болон алдагдлыг тухайн хугацаанд зах зээл дээр буй нийт энгийн хувьцааны жинлэсэн дундаж тоонд хувааж тооцно. Нэгж хувьцааны шингэрүүлсэн алдагдлыг энгийн хувьцаа эзэмшигчидтэй холбоотой ашиг болон алдагдлыг бүх шингэрүүлэх боломжтой энгийн хувьцааны нөлөөлөлд буй зах зээл дээрх буй нийт энгийн хувьцааны жинлэсэн дундаж тоонд тохируулж тооцно. Бүх хувьцааны сонголтууд нь хувьцаа бүрийн алдагдлын хувьд одоогоор шингэрэлтийн эсрэг буй. Үр дүнд нь нэгж хувьцааны суурь болон шингэрүүлсэн алдагдал ижил.

5. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод гарах ирээдүйн өөрчлөлтүүд

ОУСТС-ын хүрээнд хийсэн дараах шинэ стандарт, стандартад хийсэн өөрчлөлт болон тайлбарууд нь 2016 оны 12 сарын 31-нд төгссөн жилд хараахан хүчинтэй болоогүй байсан ба эдгээр нэгдсэн тайланг бэлтгэхэд ашиглагдаагүй:

<u>ОУСТС 9-д хийсэн өөрчлөлтүүд – Санхүүгийн Хэрэгслүүд</u>

ОУНББС ТУЗ СанхүүгийнХэрэгслүүдийн тухай ОУНББС 39-г солих ОУСТС 9-г гаргасан: Тооцох ба хэмжих. ОУСТС 9-ийн зорилго нь хуулийн этгээдийн ирээдүйн мөнгөний урсгалын дүн, цаг хугацаа болон тодорхойгүй байдлыг үнэлэхэд санхүүгийн тайланг хэрэглэгчид хэрэгтэй мэдээллийг танилцуулах санхүүгийн тайлан, санхүүгийн хөрөнгө болон хариуцлагын талаарх зарчмыг бий болгоно.

Компани 2018 оны 1 сарын 1-д эхлэх жилийн санхүүгийн тайландаа ОУСТС 9-г ашиглахаар зэхэж буй боловч энэ нь санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөө үзүүлнэ гэж үзэхгүй байна

5. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод гарах ирээдүйн өөрчлөлтүүд (үргэлжлэл)

ОУСТС 2 – Хувьцаанд суурилсан төлбөр

ОУНББС-ын ТУЗ Хувьцаанд суурилсан төлбөрийн тухай ОУСТС 2-д өөрчлөлт хийж хувьцаанд суурилсан төлбөрийн гүйлгээний ангилал болон хэмжилтэнд тодруулга хийсэн. Эдгээр өөрчлөлтүүд нь эцсийн төлбөр тооцооны зохицуулалтын өөр өөр хувилбаруудыг хамардаг ба үүнд; мөнгөөр тооцоо хийсэн хувьцаанд суурилсан төлбөрийн нягтлан бодох бүртгэл, татварын хариуцлагагүй тооцоо хийсэн хувьцаанд суурилсан төлбөрийн ангилал болон мөнгөөр тооцсон өмчийн хувьцаанд суурилсан төлбөрт хийсэн өөрчлөлт. 2018 оны 1 сарын 1-д эхлэх жилийн санхүүгийн тайланд эсвэл түүний дараагийн жилд уг өөрчлөлтүүд орно.

Компани одоогийн байдлаар санхүүгийн нэгдсэн тайландаа уг стандартыг буулгахад гарах нөлөөллийг үнэлж байна.

ОУНББС 12 – Орлогын татвар

Түр хугацаанд суутгах зөрүүний байдлыг тодруулах өөрчлөлт нь зөвхөн хөрөнгийн шилжүүлгийн дүн болон тайлант хугацааны татварын суурийг харьцуулахаас хамаарах ба энэ нь шилжүүлгийн дүн эсвэл хөрөнгийг сэргээх хүлээгдэж буй арга барилд гарах ирээдүйн боломжит өөрчлөлтийн нөлөөнд ордоггүй.

Компани 2018 оны 1 сарын 1-д эхлэх жилийн санхүүгийн тайландаа ОУНББС 12-ын өөрчлөлтүүдийг буулгахаар зэхэж буй. Компани санхүүгийн нэгдсэн тайландаа уг стандартыг буулгахад гарах нөлөөлөл байхгүй гэж үзэж байна.

ОУСТС 16 Түрээс: -ын ТУЗОУНББС 17-р ОУСТС 16-г солино

2016 оны 1 сарын 13-нд ОУНББС-ын ТУЗ ОУСТС 16 Түрээсийг гаргасан. Уг стандарт нь нягтлан бодох бүртгэлийн нэг түрээслэгчийн загварыг танилцуулж мөн түрээслэгчийг үндсэн хөрөнгө нь бага үнэлэмжтэй биш бол 12 сараас илүүтэй хугацаанд бүх түрээсийнхээ хөрөнгө, хариуцлагаа тооцохыг шаарддаг. Түрээслэгч хөрөнгөө ашиглах эрх буюу үндсэн хөрөнгөө ашиглах эрх мөн түрээсийн төлбөрөө хийх түрээсийн хариуцлагыг нь илэрхийлсэн түрээсийн хариуцлагыг шаарддаг.

Компани ОУСТС 16-г өөрийн 2019 оны 1 сарын 1-д эхлэх санхүүгийн жилийн тайландаа оруулахаар зэхэж буй. Стандартыг буулгаснаар гарах нөлөөллийн хэмжээг хараахан тооцоогүй.

ОУСТС 22: Гадаад валютын гүйлгээ ба урьдчилан тооцох

2016 оны 12 сарын 8-нд ОУНББС-ын ТУЗ ОУСТТХ-ы 22 дугаар тайлбарыг гаргасан. Уг тайлбар нь гадаад гүйлгээ нь урьдчилсан төлбөр эсвэл баримт оролцсон бол аль өдрийг тооцох вэ гэдгийг тодруулсан.

Компани 2018 оны 1 сарын 1-д эхлэх жилийн санхүүгийн тайландаа уг тайлбарыг ашиглахаар зэхэж буй. Компани уг тайлбар санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөө үзүүлнэ гэж үзэхгүй байна.

ОУСТС 23: Орлогын татварын зохицуулалтын тухайд тодорхойгүй байдал

2017 оны 6 сарын 7-нд ОУНББС-ын ОУСТС 23 ТУЗ Орлогын татварын зохицуулалтын тухайд тодорхойгүй байдалд тайлбар өгсөн. Тайлбар нь орлогын татварын зохицуулалтын хувьд тодорхой бус нөхцөл байдалд тайлант үеийн болон хойшлогдсон татварын өр төлбөрийн нягтлан бодох бүртгэлд зааварчилгаа өгдөг. Компани 2019 оны 1 сарын 1-д эхлэх жилийн санхүүгийн тайландаа уг тайлбарыг ашиглахаар зэхэж буй. Компани уг тайлбар санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөө үзүүлнэ гэж үзэхгүй байна.

6. Авлага

	12 sарын 31 2017	2016
Удирлагын төлбөрийн авлага	**$ 27,003**	$ 20,596
Ажилтны урьдчилгаа ба авлага	**106,488**	8,211
Бусад	**14,578**	8,047
	$ 148,069	$ 36,854

Компани Мориен Ресурс Компанитай (“Мориен”) удирдлагын үйлчилгээ үзүүлэх, оффисын орон зай болон нэмэлт зардалтай холбоотой гэрээ байгуулсан. 2017 оны 12 сарын 31-нд төгссөн 12 сарын хугацаанд Мориен-с авах нийт төлбөр нь $264,594 (2016 - $277,814) хүрсэн. Компаниас гарсан зардлын Мориенээс авсан цэвэр нөхөн төлбөрийг байгууллагын болон захиргааны зардал хэмээн дэлгэрэнгүй алдагдалд бичсэн.

7. Хайгуул, үнэлгээний хөрөнгө

	Хөндий Алт	Цэнхэр Номин Алт	Зуун Мод Моли/Зэс	Бусад	Нийт
2016 оны 1 сарын 1-нээрх үлдэгдэл	$ 50,977	$ 804,495	$ 881,821	$ 299	$ 1,737,592
Нэмэгдэл	1,771,556	634,963	85,885	294	2,492,698
Сэндсторм роялти	-	(876,972)	-	-	(876,972)
Валютын ханшны шилжилт хөдөлгөөний нөлөө	(36,338)	(11,215)	(239,542)	(12)	(287,107)
2016 оны 12 сарын 31-нээрх үлдэгдэл	$ 1,786,195	$ 551,271	$ 728,164	$ 581	$ 3,066,211
2017 оны 1 сарын 1-нээрх үлдэгдэл	**$ 1,786,195**	**$ 551,271**	**$ 728,164**	**$ 581**	**$ 3,066,211**
Нэмэгдэл	**6,109,190**	**1,480,569**	**74,062**	**949,326**	**8,613,147**
Валютын ханшны шилжилт хөдөлгөөний нөлөө	**(179,997)**	**(46,396)**	**(36,431)**	**(21,691)**	**(284,515)**
2017 оны 12 сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**$ 7,715,388**	**$ 1,985,444**	**$ 765,795**	**$ 928,216**	**$ 11,394,843**

Компаний Монгол улс дах ашигт малтмалын хайгуул болон уул уурхайн тусгай зөвшөөрөл үүдийг түүний охин компаниуд болох ЭрдэнэМонгол ХХК, Аниан Ресурс ХХК эзэмшдэг. Ашигт малтмалын хайгуулын тусгай зөвшөөрөл үүд нь гурван жилийн хүчинтэй ба хугацааг нь ажлын хамгийн бага шаардлагуудыг хангаж байвал хамгийн ихдээ 12 хүртэл жилээр сунгаж болно. Уул уурхайн тусгай зөвшөөрөл үүд нь эхний үедээ 30 жил буюу 20 жилийн сунгалттайгаар олгогддог. Эдгээр эрхийг жилийн тусгай зөвшөөрөл ийн төлбөрийг нь төлснөөр эрхийг нь бүрэн хангана.

<u>Хөндий</u>

Тусгай зөвшөөрөл нь Монгол улсын Баянхонгор аймагт оршдог. 4,514 га Хөндийн тусгай зөвшөөрөлд Баян Хөндийн алтны нөөц болон Алтан Сум алтны нөөц багтдаг. Тусгай зөвшөөрлийг жилийн 4 сард шинэчилдэг. 2016 оны эхний улиралд Компани хөрөнгөжилтийн бодлогын хайгуулын зардлаа хөрөнгөжүүлж эхэлсэн. Үүнээс өмнө Компани зөвхөн Хөндийтэй холбоотой тусгай зөвшөөрлийн зардлаа хөрөнгөжүүлж байсан.

7. Хайгуул ба үнэлгээний хөрөнгө (үргэлжлэл)

Цэнхэр Номин

Тусгай зөвшөөрөл нь Монгол улсын Баянхонгор аймагт оршдог. Цэнхэр Номингийн 4,669 га тусгай зөвшөөрөлд Алтан Нар алт, мөнгө, хар тугалга, цайрын нөөц хамрагдах буй ба 12 сард жилийн сунгалтаа авдаг. 2015 оны эхний хагаст Алтан Нар нөөцийн анхан шатны тооцооллыг хүлээн авч Компани хөрөнгөжилтийн бодлогын хайгуулын зардлаа хөрөнгөжүүлж эхэлсэн. 2015 оноос өмнө Компани зөвхөн Алтан Нартай холбоотой тусгай зөвшөөрлийн зардлаа хөрөнгөжүүлж байсан.

Зуун Мод /Хөвийн Хар

Зуун Мод төсөл нь молибден-зэсийн нөөцтэй бөгөөд Улаанбаатар хотоос баруун урд зүгт Баянхонгор аймагт оршдог. Уул уурхайн тусгай зөвшөөрлийг 2011 (6,041 га талбай) онд авсан ба хоёрдох уул уурхайн тусгай зөвшөөрлийг 2012 (358 га талбай) оны гуравдугаар улиралд авсан. Уул уурхайн тусгай зөвшөөрөл нь эхний хугацаанд 30 жилийн хүчинтэй бол хугацааг шинэчлэхэд нэмэлт хоёр 20 жилийн хугацаагаар сунгаж болно.

Улаан

2017 оны 8 сарын 30-нд Компани Баян Хөндийн алтны төслийн зэрэгцээ орших өндөр зэргийн Улааны хайгуулын тусгай зөвшөөрлийн эрх ашгийг 100% хүртэл авах боломжтой байснаас 51%-ийн эрх ашгийг худалдаж авсан. Улааны хайгуулын тусгай зөвшөөрөл ойролцоогоор 1,780 га талбайг хамардаг. Эрдэнэ одоогоор эзэмшлийг эзэмшиж буй Лидер Эксплорейшн ХХК хэмээх монгол компаний 51%-ийн нийтэд арилжаалагдаж буй хувьцааг $750,000 ам.доллараар худалдан авсан. Эрдэнэ хамгийн багадаа эзэмшилд ажил үүргийн гүйцэтгэлд $600,000 ам.доллар гурван жилд зарцуулах бол тэрээр Лидерийн үлдсэн 49%-ийн хувьцааг эсвэл Эрдэнийн сонголтоор эзэмшлийн хэсгийг эзэмшлийн эсвэл тухайн хэсгийн зах зээлийн үнэ цэнээр авах эрхтэй. Эрдэнэ хамгийн багадаа жилдээ $100,000 ам.долларыг ажил үүргийн гүйцэтгэлд зарцуулж сонголтоо гурван жилээр сунгаж болно.

Тек Ресурстай байгуулсан Хамтын ажиллагааны гэрээ

2013 оны 04 сард Монгол улсын баруун өмнөд хэсгийн Алтай бүс нутагт Компанийн ашигт малтмалын бүсийг санхүүжүүлэх, хайгуулын ажил хийх хүрээнд Тек Ресурс компанитай (“Тек”) гэрээ байгуулсан. 2017 оны 3 сарын 543,478 хувьцааг $500,000-р худалдан авалтын дараа Тек 2017 оны 12 сарын 31 гэхэд нийт $3.0 сая доллрын хөрөнгө оруулалт хийж өөрийн хөрөнгө оруулалтын үүрэг амлалтаа биелүүлсэн ба 2017 оны 12 сарын 31-нд (2016 – 10.0%) Компаний нийтэд арилжаалагдаж буй хувьцааны 8.7%-ийг эзэмшиж байв. Тек Ресурстай байгуулсан Хамтын ажиллагааны гэрээний хүрээнд 2015 оны эхээр хоёр тусгай зөвшөөрлүүдэд санхүүгийн тусламж үзүүлсэн. Энэ хоёр нь Говь-Алтай аймагт оршдог бөгөөд нийт 1,552 га талбайг хамарч, жилийн хугацаа сунгалт нь 6 сард болдог. Эдгээр тусгай зөвшөөрөлтэй газруудад томоохон хэмжээний хайгуулын ажил хийгдээгүй байна.

Сэндсторм Алт ХХК. Роялтигийн гэрээ

2016 оны 04 сарын 21-нд Компани нь Сэндсторм Гоулд ХХК-тай (“Сэндсторм”) нийт $2,500,000 долларын давхар гэрээг хийсэн. Эхний гүйлгээгээр Сэндсторм нь Эрдэнэ компанийн Цэнхэр Номин болон Хөндийн тусгай зөвшөөрлүүдийн хүрээнд 2%-ийн роялти (“NSR Роялти”) авсан ба үүний төлбөрт Компани Сэндстормын 321,888 ширхэг хувьцааг $1,500,000-р авсан. Нийт $1,500,000-аар үнэлэгдсэн энэхүү гүйлгээ нь 2016 оны 04 сарын 14-ны 10 өдрийн жигнэсэн дундаж үнэ дээр үндэслэсэн. Хоёр дахь гүйлгээ нь нэгж хувьцааг $0.20 буюу нийт $1,000,000-н үнэлгээтэй Компанийн 5 сая хувьцааг

7. Хайгуул ба үнэлгээний хөрөнгө (үргэлжлэл)

Сэндсторм-д хаалттай хүрээнд арилжсан. Сэндстормд олгогдсон хувьцаа нь 2017 оны 10 сарын 14-нд дууссан 18 сарын хугацаатай хувьцаа байв. Компани нь NSR Роялтийн 50%-ийг $1.2 сая доллараар, 1.0% хүртэл бууруулж, 3 жилийн хугацаанд буцаан авах сонголттой ба үүний хугацаа нь 2019 оны 04 сарын 15-нд дуусна. Сэндсторм Хөндий болон Цэнхэр Номингийн тусгай зөвшөөрлүүдтэй холбоотой ирээдүйн роялти санхүүжилтанд хориг тавих эрхтэй. $1.5 сая долларын $876,972 доллараар Алтан нар төслийн хойшлогдсон хайгуул, үнэлгээний хөрөнгийг бууруулан тооцсон. Үлдсэн $623,028 доллар нь тухайн хугацаанд тайланд алдагдалтай хугацааны тодорхойлолтод роялтигийн цэвэр борлуулалын орлого байдлаар орсон. Компани 2016 онд Сэндсторм-д арилжсан хувьцаанаас $1,981,064 сая долларын орлого үүсгэж, хөрөнгө борлуулсны ашиг $481,064-т хүрсэн.

8. Үндсэн хөрөнгө, үйлдвэр, тоног төхөөрөмж

	Хээрийн тоног төхөөрөмж	Тоног төхөөрөмж, тавилга ба эд хогшил	Программ хангамж ба компьютер	Нийт
Зардал				
2016 оны 1 сарын 1-нээрх үлдэгдэл	$ -	$ 89,665	$ 198,403	$ 288,068
Нэмэгдэл	48,661	21,033	1,801	71,495
Валютын ханшны шилжилт хөдөлгөөний нөлөө	(10,909)	(7,722)	(6,164)	(24,795)
2016 оны 12 сарын 31-нээрх үлдэгдэл	$ 37,752	$ 102,976	$ 194,040	$ 334,768
Элэгдэл ба хорогдол				
2016 оны 1 сарын 1-нээрх үлдэгдэл	$ -	$ (76,502)	$ (175,741)	$ (252,243)
Элэгдэл	(4,319)	(3,845)	(6,745)	(14,909)
Валютын ханшны шилжилт хөдөлгөөний нөлөө	544	5,751	5,507	11,802
2016 оны 12 сарын 31-нээрх үлдэгдэл	$ (3,775)	$ (74,596)	$ (176,979)	$ (255,350)
Дансны дүн				
2016 оны 1 сарын 1-д	$ -	$ 13,163	$ 22,662	$ 35,825
2016 оны 12 сарын 31-нээрх үлдэгдэл	$ 33,977	$ 28,380	$ 17,061	$ 79,418

8. Үндсэн хөрөнгө, үйлдвэр, тоног төхөөрөмж (үргэлжлэл)

	Хээрийн тоног төхөөрөмж	Тоног төхөөрөмж, тавилга ба эд хогшил	Программ хангамж ба компьютер	Нийт
Зардал				
2017 оны 1 сарын 1-нээрх үлдэгдэл	**$ 37,752**	**$ 102,976**	**$ 194,040**	**$ 334,768**
Нэмэгдэл	**67,528**	**6,680**	**2,817**	**77,025**
Валютын ханшны шилжилт хөдөлгөөний нөлөө	**(7,175)**	**(1,982)**	**(899)**	**(10,056)**
2017 оны 12 сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**$ 98,105**	**$ 107,674**	**$ 195,958**	**$ 401,737**
Элэгдэл ба хорогдол				
2017 оны 1 сарын 1-нээрх үлдэгдэл	**$ (3,775)**	**$ (74,596)**	**$ (176,979)**	**$ (255,350)**
Элэгдэл	**(7,953)**	**(4,451)**	**(5,881)**	**(18,285)**
Валютын ханшны шилжилт хөдөлгөөний нөлөө	**363**	**970**	**847**	**2,181**
2017 оны 12 сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**$ (11,365)**	**$ (78,077)**	**$ (182,013)**	**$ (271,454)**
Дансны дүн				
2017 оны 1 сарын 1-нд	$ 33,977	$ 28,380	$ 17,061	$ 79,418
2017 оны 12 сарын 31-нд	**$ 86,740**	**$ 29,597**	**$ 13,945**	**$ 130,283**

9. Үүрэг амлалтууд

Үйл ажиллагааны түрээсийн төлбөрүүд:

	12 сарын 31, 2017	2016
1 жилээс бага	**62,936**	62,936
1-с 5 жилийн хооронд	**41,957**	104,893
Нийт	**$ 104,893**	$ 167,829

Компаний Нова Скотиагийн Дартмутэд үйл ажиллагаа явуулдаг албан газрын түрээс 2019 оны 8 сарын 31-нд дуусгавар болно.

2018 онд Компаний Цэнхэр Номин ба Хөндий тусгай зөвшөөрөлүүдэд хамгийн багадаа хайгуулын зардал 1 га тутамд $1.50 ам.доллар (USD$7,004 ба USD$6,771 тус бүр) байсан.

Компани Лидерийн (Улаан) аль нэг эсвэл бүх үлдсэн 49%-ийн хувьцааг худалдаж авах эрхтэй байхын тулд нийт $600,000 ам.долларыг гурван жилийн хугацаанд зарцуулна. Компани жилдээ нэмэлт $100,000 ам.долларыг ажил үүргийн гүйцэтгэлд зарцуулж сонголтоо гурван жилээр сунгаж болно.

10. Орлогын ба хойшлогдсон татварын өр төлбөр

Компаний орлогын татварын талаарх зүйл заалт нь Канад улсын болон аймгийн орлогын татварын дүнг татварын өмнөх орлоготой (алдагдал) тооцдог аргаас өөр байдаг ба үүний дагуу тооцсон нь:

		12 сарын 31, 2017		12 сарын 31, 2016
Албан татварын хувь хэмжээ		31%		31%
Албан татварын хувь хэмжээгээр тооцсон орлогын татвар (нөхөгдөх)	**$**	**(1,249,000)**	$	(775,000)
Түр хугацааны тооцогдоогүй зөрүүний ашиг		**577,000**		487,000
Татварын зорилгоор хасч болшгүй зардлууд		**499,000**		101,000
Гадны татварын хувь хэмжээний нөлөө		**173,000**		187,000
Олгосон татварын орлого	**$**	**-**	$	-

Энэхүү татварын хувь хэмжээ нь Канад улсад 31% (2016 онд 31%) харин Монгол улсад 25% (2016 онд 25%) байдгийг Компани татварын тооцоололдоо ашигласан.

Дараах түр хугацааны зөрүү, хөрөнгийн бус алдагдлууд болон хөрөнгийн алдагдлуудыг санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд оруулаагүй болно.

			2017
	Канад	**Монгол**	**Нийт**
Хөрөнгийн бус алдагдлын шилжүүлэг	**$ 14,983,000**	**$ 1,620,000**	**$ 16,603,000**
Үндсэн хөрөнгө, үйлдвэр, тоног төхөөрөмж	**222,000**	**-**	**222,000**
Хувьцаа гаргасны зардал	**1,214,000**	**-**	**1,214,000**
Биет бус хөрөнгө	**378,000**	**-**	**378,000**
Хайгуул, үнэлгээний хөрөнгө	**5,737,000**	**8,569,000**	**14,306,000**
	$ 22,534,000	**$ 10,189,000**	**$ 32,723,000**

			2016
	Канад	Монгол	Нийт
Хөрөнгийн бус алдагдлын шилжүүлэг	$ 13,033,000	$ 1,818,000	$ 14,851,000
Үндсэн хөрөнгө, үйлдвэр, тоног төхөөрөмж	216,000	-	216,000
Хувьцаа гаргасны зардал	182,000	-	182,000
Биет бус хөрөнгө	378,000	-	378,000
Хайгуул, үнэлгээний хөрөнгө	5,737,000	8,721,000	14,458,000
	$ 19,546,000	$ 10,539,000	$ 30,085,000

10. Орлогын татвар ба хойшлогдсон татварын өр төлбөр (үргэлжлэл)

2017 оны 12 сарын 31-ний байдлаар Компани ирэх онуудад татвар тооцох орлогын эсрэг тооцох Хөрөнгийн бус алдагдлын шилжүүлэгтэй байсан. Хөрөнгийн бус алдагдал нь дараах хугацаанд хугацаа нь дуусгавар болно:

	12 сарын 31-нд дууссан онууд	
	2017	**2016**
2017	**$ -**	$ 637,000
2018	**424,000**	439,000
2019	**335,000**	348,000
2020	**384,000**	394,000
2021	**477,000**	-
Тиймээс	**14,983,000**	13,033,000
	$ 16,603,000	$ 14,851,000

11. Хөрөнгийн менежмент

Компаний өөрийн хөрөнгөө удирдахдаа тавьдаг зорилго нь өөрийн явуулж буй хайгуул болон хөгжүүлэх хөтөлбөрүүдээ үргэлжлүүлэн санхүүжүүлж Компани санхүүгийн хувьд бат бэх байр суурьтай байхыг хангахын тулд цуцалтгүй ажиллах чадвараа хадгалж хамгаалах юм. Компани өөрийн удирддаг хөрөнгөө зээл болон өмчид хамааралтай Компаний энгийн хувьцаа эзэмшигчдийн цогц хэмээн тодорхойлдог ба энэ нь хувьцааны хөрөнгө, хувь нийлүүлсэн нэмэгдэл, хуримтлагдсан бусад дэлгэрэнгүй алдагдал болон алдагдлаас бүрдэнэ.

Компани эдийн засгийн нөхцөл байдалд гарч буй өөрчлөлтөөс мөн Компаний үндсэн хөрөнгийн эрсдлийн шинж чанар болон ажиллах хөрөнгийн шаардлагаас үүдэн хөрөнгийн бүтцээ удирдаж мөн тохируулж ажилладаг. Хөрөнгийн бүтцээ хадгалж эсвэл тохируулахын тулд Компани (шаардлагын дагуу ТУЗ-с батламж авсны дараа) нэмэлт хөрөнгө, ялангуяа үнэт цаасны санхүүжилтын аргаар гаргаж болно. ТУЗ бизнесийн худалдан авалтын санал, томоохон хөрөнгө оруулалт, жилийн хөрөнгийн болон үйл ажиллагааны төсөв гэх мэт аливаа энгийн үйл ажиллагаанаас үүдсэн материалын гүйлгээг хянаж, баталдаг. Компани гаднаас тавьсан хөрөнгийн шаардлагыг дагаж мөрддөггүй.

Компани үйл ажиллагаа, хайгуулаа санхүүжүүлэхийн тулд зээл болон үнэт цаасны нийлмэл аргыг ашигладаг.

	12 сарын 31,	
Хөрөнгийн бүтэц	**2017**	**2016**
Хувьцаа эзэмшигчдийн өмч	**$ 14,754,276**	$ 4,110,791
Нийт хөрөнгө	**$ 14,754,276**	$ 4,110,791

12. Хувьцааны хөрөнгө

Хувьцааны хөрөнгө

Компани нь тогтсон үнэ цэнэгүй хязгааргүй энгийн хувьцаа гаргах эрхтэй. 2016 болон 2017 оны 12 сарын 31-ий өдөр төгссөн жилүүдийн хувьцааны хөрөнгийн өөрчлөлт нь дараах байдалтай байна:

	2017		2016	
	Хувьцаа	**$**	Хувьцаа	$
1-р сарын 1-ний байдлаар гаргасан, арилжаалагдаж буй	**126,810,031**	**86,783,669**	105,060,005	81,967,477
Бэлэн мөнгөний тулд гаргасан	**18,465,555**	**12,925,316**	6,063,830	1,478,858
Хэрэгжүүлсэн варрант (Тайлбар 13)	**-**	**-**	13,564,721	3,016,502
Хэрэгжүүлсэн опцион (Тайлбар 13)	**687,500**	**181,285**	320,000	68,625
Өрийг хөрвүүлэн гаргасан хувьцаа (Тайлбар 8)	**-**	**-**	1,801,475	252,207
12 сарын 31-нээрх гаргасан, арилжаалагдаж буй	**145,963,086**	**99,890,270**	126,810,031	86,783,669

Энгийн хувьцаа гаргалт

2017 онд төгссөн жил

2017 оны 2 сарын 23-нд Компани 13,8 сая долларын орлогыг Компанид авчирсан энгийн хувьцааны хаалттай арилжааны санхүүжилтын худалдан авалтыг хаасан. Саналыг Парадигм Капитал Инк Канаккорд Жениути Корп-ын синдикаттайгаар тэргүүлсэн (хамтад нь “Андеррайтерүүд” хэмээнэ).

Компани 17,922,077 ширхэг энгийн хувьцааг нэгж тус бүрийг $0.77 доллараар үнэлсэн ба үүнд төлөвлөгөөнөөс 15% илүү бүртгэх эрхийг Андеррайтерүүдэд өгсөн. Үйлчилгээнд нь зориулж Андеррайтерүүдэд $828,000 долларын буюу нийт босгосон хөрөнгийн 6%-тай тэнцэх шимтгэлийг шилжүүлсэн ба саналыг дагалдах гаргасан нийт хувьцааны 6%-ийг төлөөлөх нөхөн төлбөрийн 1,075,324 опцион эрхийг шилжүүлсэн. Хувьцаа гаргасны зардал болох $220,937-ыг хаалттай арилжаанд төлсөн ба энэ нь $12,751,063-ийн цэвэр хөрөнгө босголтод хүргэсэн. Мөн нэгж хувьцааг 2019 оны 02 сарын 22 хүртэл $1.20 доллараар худалдан авах опцион эрх олгосон. 2017 оны 12 сарын 31-ны байдлаар 1,075,324 нөхөн төлбөрийн опционы эрх нийтэд гаргасан байсан.

Эдгээр нөхөн төлбөрийн опционы эрхтэй холбоотой $322,597 зах зээлийн үнийг Хувь нийлүүлсэн нэмэгдэл дээр багтаасан.

Гаргасан опцион бүрийн зах зээлийн үнийг тухайн гаргалтын үед Блайк – Шолесийн опционы үнийн загварыг ашиглан жинлэсэн дундаж таамаглалаар гаргасан нь:

	2017 оны 2 сарын 23	
Гаргах өдрийн хувьцааны үнэ	**$**	**0.82**
Хэрэгжих үнэ	**$**	**1.20**
Эрсдэлгүй хүүний түвшин		**0.8%**
Хүлээгдсэн хугацаа		**2.0 years**
Хүлээгдсэн хэлбэлзэл		**87%**
Хүлээгдсэн ногдол ашиг		**0.0%**
Гаргах өдрийн зах зээлийн жинлэсэн дундаж	**$**	**0.30**

Хүлээгдсэн хэлбэлзлийг хэлбэлзлийн түүхэн дундаж хувьцааны үнээр тооцсон.

2017 оны 03 сарын 20-нд 543,478 хувьцааг нэгж бүрийг $0.92 доллараар үнэлж, нийт $500,000 долларын хаалттай хөрөнгө оруулалтын Тектэй хийсэн. Хувьцаа гаргасны зардал $3,150-ийг хаалттай

арилжаатай уялдуулан төлөхөд цэвэр хөрөнгө босголт $496,850-д хүрсэн. Энэ нь Тайлбар 7-д заасан Текийн жилийн үнэт цаасны хөрөнгө оруулалтын үүргийг биелүүлсэн.

12. Хувьцааны хөрөнгө (үргэлжлэл)

Тайлбар 13 варрант болон опционы хэрэгжилтэд гаргасан хувьцааг үзүүлсэн.

2016 онд төгссөн жил

2016 оны 04 сарын 21-нд Компани нь Сэндсторм Гоулд ХХК-тай гүйлгээг хаасан(Тайлбар 6-с дэлгэрэнгүйг харах). Гүйлгээгээр нэгж хувьцааг $0.20 буюу нийт $1,000,000-н үнэлгээтэй Компаний 5 сая хувьцааг Сэндсторм-д хаалттай хүрээнд арилжсан. Энэхүү гүйлгээгээр Сэндсторм нь 18 сарын хугацаанд хувьцааг царцаах үүрэг хүлээсэн. Хувьцаа гаргасны зардал болох $13,885 долларыг хаалттай арилжаатай уялдуулан төлөхөд цэвэр ашиг нь $986,115 болсон байна.

2016 оны 6 сард Компани Тек Ресурс ХХК-тай хаалттай арилжаа хийж 1,063,830 хувьцааг нэгжийг $0.47 доллараар буюу нийт $500,000 хаалттай хөрөнгө оруулалт хийсэн. Хувьцаа гаргасны зардал болох $7,257 долларыг хаалттай арилжаатай уялдуулан төлөхөд цэвэр ашиг нь $492,743 болсон.

13. Опцион, варрант ба хойшлогдсон хувьцааны нэгж

(a) Опцион

Компани эргэлтэт 10%-ийн опционы төлөвлөгөөтэй ("Төлөвлөгөө") ба үүний хүрээнд Компаний энгийн хувьцааг Компаний захирал, албан тушаалтнууд, ажилчид болон зөвлөхүүд худалдан авах эрхтэй. Уг Төлөвлөгөөний хүрээнд опцион бүрийг олгох нөхцлүүдийг ТУЗ тодорхойлдог. Төлөвлөгөөний хүрээнд олгох опционтой холбоотой энгийн хувьцааны тоо нь Компаний гаргасан болон зах зээл дээр буй энгийн хувьцааны 10%-д байх хязгаартай ба ямар ч хүн тухайн олголтын үед (шингэрүүлээгүй байдалд үндэслэн) Компаний зах зээл дээр буй энгийн хувьцаанаас 5% илүүг хүлээн авах эрхгүй.

2017 оны 12 сарын 31-нд төгссөн жилийн хугацаанд 3,845,324 опционыг $0.96 долларын жигнэсэн дундаж хэрэгжих үнэтэйгээр олгосон. Мөн 687,500 опционыг $0.18 дундаж үнэтэйгээр хэрэгжүүлж $125,975 ашиг босгосон.
2015 болон 2016 оны 12 сарын 31-ий өдөр төгссөн жилүүдэд гарсан үнэт цаасны опционы өөрчлөлтүүд:

	2017 оны 12 сарын 31			**2016 оны 12 сарын 31**		
	Опционы тоо		**Жигнэсэн дундаж үнэ**	**Опционы тоо**		**Жигнэсэн дундаж хэрэгжих үнэ**
1 сарын 1-нээрх арилжаалагдаж буй	**7,621,250**	**$**	**0.21**	6,048,750	$	0.17
Олгосон	**3,845,324**		**0.96**	2,000,000		0.36
Хугацаа дууссан	**-**		**-**	(107,500)		1.04
Хэрэгжүүлсэн	**(687,500)**		**0.18**	(320,000)		0.15
12 сарын 31-нээрх арилжаалагдаж буй	**10,779,074**	**$**	**0.47**	7,621,250	$	0.21
12 сарын 31-нээрх хэрэгжүүлэх боломжтой	**10,779,074**	**$**	**0.47**	7,621,250	$	0.21

13. Опцион, варрант ба хойшлогдсон хувьцааны нэгж (үргэлжлэл)

(a) Опцион (үргэлжлэл)

2016 болон 2017 онд олгосон бүх опционд нэн даруй хөрөнгө оруулсан ба энэ нь таван жилийн хугацаатай.

Дараах хүснэгтэнд зах зээлд гаргасан опционтой холбоотой мэдээллийг нэгтгэсэн ба энэ нь 2017 оны 12 сарын 31-д хэрэгжүүлэх эрхтэй.

	Зах зээлд арилжаалагдаж буй	
Дуусах хугацаа	**Опционы тоо**	**Хэрэгжүүлэх эрх**
2017 оны 8 сарын 27	437,500	0.25
2018 оны 6 сарын 28	1,071,250	0.12
2018 оны 11 сарын 26	445,000	0.14
2019 оны 2 сарын 22	1,075,324	1.20
2019 оны 6 сарын 18	935,000	0.16
2020 оны 6 сарын 5	1,100,000	0.15
2020 оны 7 сарын 2	100,000	0.15
2020 оны 12 сарын 22	895,000	0.16
2021 оны 6 сарын 15	1,950,000	0.36
2022 оны 3 сарын 31	2,620,000	0.87
2022 оны 7 сарын 18	150,000	0.89
	10,779,074	**$ 0.47**

Гаргасан опцион бүрийн зах зээлийн үнийг тухайн гаргалтын үед Блайк – Шолесийн опционы үнийн загварыг ашиглан жинлэсэн дундаж таамаглалаар гаргасан нь:

	2017 оны 12 сарын 31-нд дууссан жил	**2016 оны 12 сарын 31-нд дууссан жил**
Гаргах өдрийн хувьцааны үнэ	**$ 0.88**	$ 0.35
Хэрэгжих үнэ	**$ 0.87**	$ 0.36
Эрсдэлгүй хүүний түвшин	**0.9%**	0.5%
Хүлээгдсэн хугацаа	**3.7 years**	3.8 years
Хүлээгдсэн хэлбэлзэл	**85%**	88%
Хүлээгдсэн ногдол ашиг	**0.0%**	0.0%
Гаргах өдрийн зах зээлийн жинлэсэн дундаж	**$ 0.51**	$ 0.21

Хүлээгдсэн хэлбэлзлийг хэлбэлзлийн түүхэн дундаж хувьцааны үнээр тооцсон.

(b) Варрант

2017 онд зах зээлд арилжаалагдаж буй варрант байхгүй.

2016 оны 12 сарын 31-нд дууссан жилд 13,564,721 варрант $0.19 дундаж үнээр буюу нийт $2,527,163 ашиг бий болгож хэрэгсэн. Гаргасны зардал $18,325 болж цэвэр ашиг нь $2,508,838 хүрэв. 2016 оны 12 сарын 31-д дууссан жилд $0.16 хэрэгжих дундаж үнэтэй 46,626 варрантын хугацаа дууссан.

13. Опцион, воррант ба хойшлогдсон хувьцааны нэгж (үргэлжлэл)

(b) Варрант (үргэлжлэл)

Дараах хүснэгтэнд 2016 болон 2017 оны 12 сарын 31-д дууссан жилүүдийн варрантын үргэлжлэлийг дүгнэж үзүүлэв:

	2017 оны 12 сарын 31			2016 оны 12 сарын 31		
	Варрантын тоо		Жигнэсэн дундаж хэрэгжих үнэ	Варрантын тоо		Жигнэсэн дундаж хэрэгжих үнэ
1 сарын 1-нээрх арилжаалагдаж буй	-	$	-	13,611,347	$	0.19
Гаргасан	-		-	-		-
Хэрэгжсэн	-		-	(13,564,721)		0.19
Хугацаа дууссан	-		-	(46,626)		0.16
12 сарын 31-нээрх арилжаалагдаж буй	-	$	-	-	$	-

(c) Хойшлогдсон хувьцааны нэгж

2013 онд Компани удаан хугацааны хувьцаа эзэмшигчийн үнэ цэнийг барьдаг тодорхой албан тушаалтан, захирлууд болон ахлах удирдлагын урт хугацааны урамшууллын нөхөн төлбөрийг уялдуулахаар хойшлогдсон хувьцааны нэгжийн (“ХХН”) төлөвлөгөөг гаргасан. Эрдэнэ ХХН төлөвлөгөөний хүрээнд Компани төлөвлөгөөнд багтах эрх бүхий хэдэн тооны гишүүд, хэдэн удаа бонус эсвэл төлөвлөгөөний гишүүнээс үзүүлсэн үйлчилгээтэй эсвэл нөхөн төлбөртэй холбоотой гэдгийг ТУЗ тодорхойлон ХХН өгсөн. ХХН өгөх өдөр ХХН нэн даруй хөрөнгө оруулж, төлөвлөгөөний гишүүдэд ХХН өгсөн. Төлөвлөгөөний гишүүнчлэл дуусах эсвэл гишүүн нас барах тохиолдолд Компани төлөвлөгөөний гишүүний хувьцааны зах зээлийн үнийг Компаний зөвшөөрлийн дагуу нэг бол мөнгөөр эсвэл хувьцаагаар төлнө. Төлбөрийн хэлбэр нь Компаний шийдвэр байх тул мөн Компани төлөвлөгөөний хүрээнд бэлэн мөнгөөр тооцоо хийх зорилгогүй тул төлөвлөгөөг төлөвлөгөөнд суурилсан өмчийн тооцоо гэж үзнэ.

Дараах хүснэгтэнд 2016, 2017 оны 12 сарын 31-ы байдлаарх ХХН-ийн тухай мэдээллийг дүгнэв:

	2017 оны 12 сарын 31	2016 оны 12 сарын 31
	ХХН-ийн тоо	ХХН-ийн тоо
1 сарын 1-нээрх зах зээл дээр арилжаалагдаж буй	**3,236,459**	2,905,190
Олгосон	**173,727**	331,269
12 сарын 31-нээрх зах зээл дээр арилжаалагдаж буй	**3,410,186**	3,236,459

2017 оны 12 сарын 31-нд дууссан жилд олгосон ХХН-ий зах зээлийн үнэ $131,274 (2016 – $112,165) ба хувьцаанд суурилсан нөхөн төлбөрт багтсан.

	2017 оны 12 сарын 31-нд төгссөн он		2016 оны 12 сарын 31-нд төгссөн он	
5 өдрийн хэмжээг жинлэсэн дундаж Олгосон өдрийн үнэ	**$**	**0.76**	$	0.34

14. Хайгуулын зардал

	12 сарын 31-нд төгссөн он	
	2017	**2016**
Элэгдэл ба хорогдол	**$ 11,747**	$ 7,201
Шууд зардал	**719,183**	1,403,190
Ажилтны нөхөн олговор	**293,606**	572,266
Хувьцаанд суурилсан нөхөн олговор	**607,092**	189,135
	$ 1,631,628	$ 2,171,792

15. Байгууллага ба захиргаа

	12 сарын 31-нд төгссөн он	
	2017	**2016**
Захиргааны үйлчилгээ	**$ 572,692**	$ 369,095
Элэгдэл, хорогдол	**6,504**	7,748
Захирлуудын төлбөр, зардал	**146,141**	161,333
Хөрөнгө оруулагчийн харилцаа, маркетинг	**267,171**	175,583
Оффис, бусад	**115,299**	114,120
Мэргэжлийн төлбөр	**131,525**	126,747
Зохицуулалтын нийцэл	**139,108**	68,183
Хувьцаанд суурилсан нөхөн олговор	**948,542**	346,029
Аялал болон байр	**123,170**	78,050
	$ 2,450,152	$ 1,446,888

16. Холбогдох талууд

Удирдлагын түлхүүр албан тушаалтнуудад олгох төлбөр:

Захирал болон бусад удирдлагын түлхүүр албан тушаалтнуудад олгох нийт төлбөр:

	12 сарын 31-нд төгссөн он	
	2017	**2016**
Захирлын төлбөр	$ 60,000	$ 138,000
Хувьцаанд суурилсан нөхөн олговор	528,250	240,054
Түлхүүр албан тушаалтнуудын богино хугацааны ашиг	523,536	372,939
Хувьцаанд суурилсан түлхүүр албан тушаалтнуудын нөхөн олговор	353,071	97,665
	$ 1,464,857	$ 848,658

17. Санхүүгийн хэрэгсэл

Зээлийн эрсдэл:

Санхүүгийн хөрөнгийн зардлын бүртгэгдсэн дүн хамгийн их зээлийн эрсдэлийг агуулдаг. Тайлант өдрийн зээлийн эрсдэлийн хамгийн их өртөлт нь:

	Хөрөнгийн зардлын бүртгэгдсэн дүн	
	12 сарын 31,	
	2017	**2016**
Мөнгө болон мөнгөтэй адилтгах	**$ 3,225,202**	$ 1,071,209
Авлага	**148,069**	36,854
	$ 3,373,271	$ 1,108,063

Компани зээлийн эрсдлээ удирдахдаа мөнгөнийхөө ихэнхийг ихэвчлэн удирдлагын зүгээс алдагдлын эрсдэл бага хэмээн үздэг Канадын өндөр чанартай санхүүгийн байгууллагуудад хадгалж байдаг.

2017 оны 12 сарын 31-нд мөнгөний үлдэгдэл $113,555 эсвэл 4%-ийг Канадаас гадна байрлах банкуудад хадгалж байсан (2016 - $90,637 буюу 8%).

Авлагад Мориенээс авах авлага багтана. Компани Мориенд удирдлагын үйлчилгээ үзүүлэх гэрээтэй ба төлбөрийг сар бүр авдаг. Мориен 2017 оны 12 сарын 31-ы байдлаар авлагын 18%-ийг эзэлж байсан (2016 – 56%). Удирдлагын итгэж буйгаар авлагын зээлийн эрсдэл бага байна.

Хөрвөлтийн эрсдэл:

Хөрвөлтийн эрсдэл гэдэг нь хэрэв Компани өөрийн санхүүгийн хариуцлагаа биелүүлэхэд бэрхшээлтэй тулгарч буй бөгөөд үүнийг мөнгө эсвэл бусад санхүүгийн хөрөнгийг биелүүлж байж арилгана. Хөрвөлтийг удирдах Компаний арга барил нь боломжийн хэмжээнд нь хэрэгтэй үед нь энгийн болон стресстэй үед өөрийн үүрэг хариуцлагаа хангалттай биелүүлэхэд үргэлж бэлэн хөрвөлттэй байхыг хангах юм.

Компани 2018 онд бүх төсөвлөсөн хөтөлбөрөө хэрэгжүүлэх ажиллах хангалттай хөрөнгөгүй байгаа төлөвлөсөн зардалд тасалдал үүсгэхээс зайлсхийхийн тулд бөгөөд 2018 оны гуравдугаар улирлаас эхлэн нэмэлт санхүүжилт авна (Тайлбар 2-ыг үзэх).

Зах зээлийн эрсдэл:

Зах зээлийн эрсдэл гэдэг хүүгийн түвшин, гадаадын валютын ханш, түүхий эд болон үнэт цаасны үнэ гэх мэт зах зээлийн хүчин зүйлээс үүдэлтэй өөрчлөлтөөс үүдэх алдагдлын эрсдэл юм.

a) Хүүгийн түвшний эрсдэл

2016 оны 12 сарын 31-ы байдлаар Компани хүү бүхий өргүй бөгөөд аливаа томоохон хүүгийн түвшний эрсдэлд өртөөгүй.

b) Гадаад валютын эрсдэл

Компани Монгол улсад үйл ажиллагаагаа явуулдаг нь гадаадын валют эрсдэлд өртөх магадлалтай. Компаний уг эрсдэлд өртөх байдлыг хязгаарлахын тулд үлдэгдлүүд ихэвчлэн Канадын өндөр чанартай санхүүгийн байгууллагуудад хадгалагдаж байдаг. Компаний хайгуулын хөтөлбөрийн цаг хугацаанаас хамааран гадаадын валютыг Компаний төсөвтэй уялдуулан тохирох түвшинд зардлаас урьдчилан худалдан авч царцаах боломжтой эс бөгөөс Компани гадаадын валютын хэлбэлзлийн эсрэг аливаа төрлийн хеджинг ашигладаггүй.

17. Санхүүгийн хэрэгслүүд (үргэлжлэл)

Зах зээлийн эрсдэл (үргэлжлэл):

Компаний ам.долларын валютын эрсдэлд өртөх байдал нь:

	12 сарын 31, 2017	2016
Мөнгө болон мөнгөтэй адилтгах	**$ 212,116**	$ 112,269
Худалдаа ба бусад авлага	**7,424**	-
Худалдаа ба бусад төлөгдөх	**(13,767)**	(3,463)
	$ 205,773	$ 108,806

10%-ийн ам.долларын валютын ханшийн нэмэх, хасахад мэдрэмтгий байдал нь цэвэр алдагдалд мөн дэлгэрэнгүй алдагдал, хорогдолд ойролцоогоор $20,600 доллараар нөлөөлнө (2016 - $10,900).

Компаний Монгол Төгрөгийн валютын эрсдэлд өртөх байдал:

	12 сарын 31, 2017	2016
Мөнгө болон мөнгөтэй адилтгах	**$ 25,328**	$ 21,275
Худалдаа ба бусад авлага	**7,158**	7,319
Худалдаа ба бусад төлөгдөх	**(71,012)**	(67,575)
	$ (38,526)	$ (38,981)

10%-ийн төгрөгийн валютын ханшийн нэмэх, хасахад мэдрэмтгий байдал нь цэвэр алдагдалд мөн дэлгэрэнгүй алдагдал, хорогдолд ойролцоогоор $3,900 доллараар нөлөөлнө (2016 - $3,900).

c) Үнийн эрсдэл

Компаний санхүүгийн хэрэгслүүд нь түүхий эдээс бусад өөр шууд үнийн эрсдэлгүй мөн Компани их хэмжээний орлогогүй тул уул уурхай, хайгуулын компаниудын хэлбэлзэлд өртдөггүй.

Зах зээлийн үнэ:

Актив, пассивын зах зээлийн үнийн эрэмбийг санхүүгийн нэгдсэн тайлангийн зах зээлийн байр суурь эсвэл санхүүгийн тайлангийн тайлбарт нээлттэй болгосон үнээр хэмжсэн нь:

	2017 оны 12 сарын 31 Түвшин 1	Түвшин 2	Түвшин 3	2016 оны 12 сарын 31 Түвшин 1	Түвшин 2	Түвшин 3
Зах зээлийн үнээр хэмжсэн актив:						
Мөнгө болон мөнгөтэй адилтгах	**$ 3,225,202**	**$ -**	**$ -**	$ 1,071,209	$ -	$ -